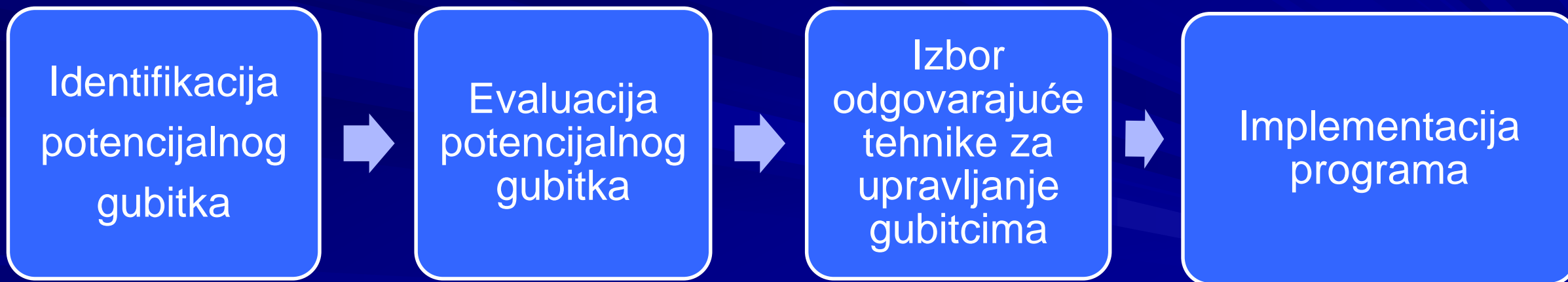

OSIGURANJE I RISK MANAGEMENT

RISK MANAGEMENT – PROCES KOJI SE BAVI SUSTAVNIM ISTRAŽIVANJEM IZLOŽENOSTI PODUZETNIKA RIZIKU GUBITKA (ŠTETE)

Risk management i osiguranje

- Osiguranje može poslužiti umanjenju i kontroli vrlo raznorodnih rizika poslovanja trgovačkih društava i obrtnika – KONTROLA RIZIKA U POSLOVANJU
- Potrebno ga je primijeniti na svako društvo zasebno, temeljem pažljive procjene različitih vrsta rizika odnosno vjerojatnosti njihova mogućeg ostvarenja i njihovih posljedica (najveća vjerojatna šteta, PML)
- U osiguranja koja imaju navedenu svrhu svakako treba ubrojiti:
 - osiguranje od profesionalne odgovornosti
 - osiguranje imovine
 - D&O osiguranje
 - osiguranje života managera
 - osiguranje financijskih gubitaka kroz određeno razdoblje (šomažno osiguranje)...

PRAVNE OSOBE I OBRTNICI KAO UGOVARATELJI IMOVINSKIH OSIGURANJA

RH

- ▶ Manje od 20% obrtnika i pravnih osoba ima ugovoreno imovinsko osiguranje
- ▶ Oko 13% ih ima osiguranje od financijskih rizika i prekida rada
- ▶ Oko 28% ih ima ugovoreno osiguranje odgovornosti

EU

60-95% ima osiguranje od imovinskih rizika

40-90% ima osiguranje od prekida poslovanja

90-100% ima osiguranje od odgovornosti

Primjer imovinskog osiguranja

Osiguranje poslovnih prostora i strojeva

- osiguranje na stvarnu vrijednost;
- osiguranje na sporazumno utvrđenu vrijednost (valutirane police osiguranja);
- osiguranje na novu vrijednost

OSIGURANJE NA NOVU VRIJEDNOST

- Korisniku osiguranja u slučaju ostvarenja osiguranog slučaja bit će ponuđena naknada prema cijenama izgradnje na dan nastanka štete za objekt iste kvalitete i istih karakteristika na istom mjestu
- Nema odbitka amortizacije (bez odbitka “novo za staro”)
- Privlačan kada stvarna vrijednost značajnije odstupa od novonabavne vrijednosti (odstupanje od odštetnog načela?)
- Diferencijacija uvjeta za isplatu iznosa stvarnog dijela štete i novonabavnog dijela štete – princip “kritičnog gubitka vrijednosti” + dokumentacija svrhe isplate
- Dodatna premija

**OSIGURANJE
ODGOVORNOSTI
ČLANOVA UPRAVE, UPRAVNOG I
NADZORNOG ODBORA, IZVRŠNIH
DIREKTORA, PROKURISTA
(*D&O OSIGURANJE – D&O Liability
Insurance*)**

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ČLANOVA UPRAVE, UPRAVNOG ODBORA, NADZORNOG ODBORA, IZVRŠNIH DIREKTORA I PROKURISTA

- Ugovor o osiguranju od odgovornosti: ugovor o osiguranju u kojem se osiguratelj obvezuje ugovaratelju osiguranja da će, nastupi li ugovorom predviđeni osigurani slučaj, u okviru ugovorenih uvjeta, isplatiti štetu za koju je odgovoran osiguranik, a ugovaratelj se obvezuje platiti osiguratelju premiju osiguranja.
- Osiguratelj mora nadoknaditi štetu nastalu osiguranim slučajem samo ako treća osoba/oštećenik zahtijeva njezinu naknadu (ZOO, 964/1).

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ČLANOVA UPRAVE, UPRAVNOG I NADZORNOG ODBORA, IZVRŠNIH DIREKTORA I PROKURISTA

- D&O Liability Insurance
- Potkraj 19. stoljeća nastalo u američko-engleskom pravu osiguranja – moralna osuda
- Ponovno oživljavaju u doba ekonomske krize tridesetih god 20. stoljeća
- U Europi (Njemačka) prvi put se javlja tek krajem 80-ih i početkom 90-ih godina 20. stoljeća
- RH: od 2001.
- Razlozi: strah od materijalne odgovornosti (opoziv nije jedina sankcija)

ODGOVORNOST ČLANOVA UPRAVE, UPRAVNOG I NADZORNOG ODBORA, IZVRŠNIH DIREKTORA TE PROKURISTA

- Članci 252. i 272. Zakona o trgovačkim društvima
- Unutarnja odgovornost (prema društvu)
- Vanjska odgovornost (prema dioničarima odnosno udjeličarima, vjerovnicima, državi...)
- Manageri – osiguranici
- Društvo (najčešće) – ugovaratelj osiguranja
- Uzročno-posljedična veza između štetne radnje managera i nastanka štete

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ČLANOVA UPRAVE, UPRAVNOG I NAZDORNOG ODBORA, IZVRŠNIH DIREKTORA TE PROKURISTA

- Predmet osiguranja: odgovornost managera za štetu počinjenu društvu odnosno vjerovnicima, koja bi proizašla iz povrede obveze vođenja poslova društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika u skladu s odredbama čl. 252. i 272. ZTD-a – profesionalna odgovornost
- Analogna primjena i na predmet osiguranja od odgovornosti prokurista

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ČLANOVA UPRAVE, UPRAVNOG I NADZORNOG ODBORA, IZVRŠNIH DIREKTORA TE PROKURISTA

■ Sklapanje ugovora:

- Ugovaratelj mora prijaviti osiguratelju sve okolnosti važne za procjenu rizika (upitnik; godišnja financijska izvješća za zadnje tri godine s izvješćem u tekućoj godini, potvrda solventnosti, životopisi osiguranika...)

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ČLANOVA UPRAVE, UPRAVNOG I NAZDORNOG ODBORA, IZVRŠNIH DIREKTORA TE PROKURISTA

- Utjecaj ugovora između managera i društva prema kojem društvo mora obešteti managera u slučaju kada je manager trećoj osobi isplatio naknadu štete uslijed svoje profesionalne odgovornosti

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ČLANOVA UPRAVE, UPRAVNOG I NADZORNOG ODBORA, IZVRŠNIH DIREKTORA TE PROKURISTA

- Isključenja iz osigurateljnog pokrića (neka):
 - Stjecanje osobnih koristi na koje osiguranici nisu imali pravo
 - Odgovornost koja proizlazi iz izvršenja kaznenog djela, prijevare, namjernog prouzročenja štete
 - Tjelesna ozljeda, bolest, smrt, oštećenje ili uništenje stvari managera, odnosno društva
 - Štete zbog onečišćenja

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ČLANOVA UPRAVE, UPRAVNOG I NAZDORNOG ODBORA, IZVRŠNIH DIREKTORA TE PROKURISTA

Opći uvjeti:

- *Šteta je svaki iznos za čiju je isplatu odgovoran osiguranik temeljem odštetnog zahtjeva i/ili nagodbe*
- *Odštetni zahtjev predstavlja zahtjev za naknadu upućen osiguraniku, ili sudski arbitražni postupak pokrenut protiv osiguranika; kazneni postupak pokrenut protiv osiguranika radi kaznenog djela činjenično i pravno povezanog s djelatnošću osiguranika; ili bilo koji upravni ili regulatorni postupak pokrenut protiv osiguranika; odštetni zahtjev u vezi sa zapošljavanjem pokrenut protiv osiguranika
a koji proistječu iz skrivljenog ponašanja nastalog za vrijeme trajanja police osiguranja*
- *Losses Occuring pokriće – u pokriću su štete koje su prouzročene za vrijeme trajanja police osiguranja (uzrok/štetna radnja odnosno štetni događaj/ nastao je u razdoblju osigurateljnog pokrića)*

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ČLANOVA UPRAVE, UPRAVNOG I NAZDORNOG ODBORA, IZVRŠNIH DIREKTORA TE PROKURISTA

- *Claims made klauzula* – vremenski se ograničava obaveza osiguratelja na način da se iz pokrića isključuju svi odštetni zahtjevi postavljeni nakon isteka ugovora o osiguranju, a temeljem štetne radnje počinjene za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju
- Članak 924. ZOO – CM klauzula ništetna?
- Odnos spram zastarnog roka?
- Problem u kontekstu reosiguranja
- *Extended reporting period* (Produljeno razdoblje prijave štete)

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ČLANOVA UPRAVE, UPRAVNOG I NADZORNOG ODBORA, IZVRŠNIH DIREKTORA TE PROKURISTA

■ Nastanak osiguranog slučaja

Pisana obavijest o podnošenju odštetnog zahtjeva protiv osiguranika (u roku od tri dana od saznanja)

Zabrana samostalnog priznanja zahtjeva ili nagodbe

Kopija svih sudskih pismena

Poštivati upute osiguratelja pri vođenju spora (već od izbora odvjetnika; osiguratelj se može pridružiti u svojstvu umješaka)

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI ČLANOVA UPRAVE, UPRAVNOG I NADZORNOG ODBORA, IZVRŠNIH DIREKTORA TE PROKURISTA

■ Isplata osigurnine

Na temelju presude ili na temelju nagodbe stranaka

Nagodba je obvezujuća za osiguratelja samo ako je on na tu nagodbu dao suglasnost

■ Franšiza (10%)

■ Actio directa